

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: March/April-2023**Economics (Optional) Paper-IV****ECOO4: Money and Banking****Day and Date: Monday, 22/05/2023****Total Marks: 60****Time: 10.30 AM To 12.30 PM****Instructions:**

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 For security purpose bank should give loans to ----- persons.
A) Many B) Single C) Some D) Zero
- 2 -----means maximum limitation of capital formation of banks.
A) Paid up capital B) Authorized capital C) Subscribed capital D) Reserve capital
- 3 ----- is purpose of bank credit creation .
A) Cash B) Profit C) Security D) Profit
- 4 Overdraft facility gets on -----account.
A) All bank account B) Savings account C) Current account D) Recurring deposit
- 5 ----- is the function of a commercial bank.
A) Accepting deposits B) Lending C) Controlling credit money D) A and B
- 6 ----- are Types of Negotiable Instruments.
A) Cheque B) Bills of Exchange C) Promissory Note D) All of these
- 7 A promise letter is a -----guarantee.
A) Without condition B) With condition C) With specific condition D) of the bank
- 8 ----- Instruments have not specific format
A) Bill of Exchange and Promissory Note B) Cheque C) Endorsement D) All of these
- 9 ----- will existed from the purchasing and selling transaction of goods.
A) Accommodation Bill B) Foreign Bill of exchange C) Inland Bill of Exchange D) Commercial Bill
- 10 ----- are types of Bill of Exchange.
A) Inland Bill of Exchange B) Foreign Bill of Exchange C) Accommodation Bill D) All of these
- 11 By the Merger of banks banking sector becomes -----.
A) Weak B) Strong C) Dangerous D) None of these
- 12 Credit Appraisal is a ----- process.
A) Scientific B) Unscientific C) Statutory D) Geographical
- 13 ----- was increases due to Merger of banks.
A) Non Performing Assets B) Government expenditure C) Efficiency D) None of these

14 ----- is the prime objective of monetary policy.

A) Price stability B) Exchange rate stability C) Economic growth D) All of the above

15 Nationalization of Reserve Bank was done in -----.

A) 1935 B) 1949 C) 1966 D) 1931

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Public Banks
- 2 Private Banks
- 3 Procedure of opening an Account
- 4 Difference between Bill of Exchange and promissory Notes

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Describe the various Types of Bank Accounts.
- 2 Describe the Main Features of Negotiable Instruments.
- 3 State the merits of Bank Mergers.
- 4 Explain the demerits of Bank Mergers.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 What is meant by promissory Note? Explain the characteristics of promissory note.
- 2 Discuss the functions of Reserve Bank of India.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 सुरक्षिततेच्या दृष्टीने बँकेने ----- व्यक्तींना कर्ज द्यावे.
अ) अनेक ब) एकाच क) काही ड) शून्य
- 2 भांडवल उभारणीसाठी बँकेने निश्चित केलेली महत्तम मर्यादा म्हणजे ----- होय.
अ) वसूल भांडवल ब) अधिकृत भांडवल क) खपलेले भांडवल ड) राखीव भांडवल
- 3 बँकेच्या पतनिर्मितीचा उद्देश ----- असतो.
अ) रोखता ब) लाभता क) सुरक्षितता ड) नफा
- 4 अधिकर्षक सवलत ----- खात्यावर मिळते.
अ) सर्व बँक खाते ब) बचत खाते क) चालू ठेव खाते ड) आवर्ती ठेव खाते
- 5 ----- हे व्यापारी बँकेचे कार्य आहे.
अ) ठेवी स्वीकारणे ब) कर्ज देणे क) पतचलन नियंत्रण करणे ड) अ आणि ब
- 6 चलनक्षम दस्तऐवजाचे ----- प्रकार आहेत.
अ) धनादेश व विपत्र क) वचनचिठ्ठी ड) वरील सर्व
- 7 वचनचिठ्ठी म्हणजे -----हमीपत्र असते.
अ) विना अट ब) अटीसह क) विशिष्ट अटीसह ड) बँकेचे

- 8 ----- दस्त ऐवजाला विशिष्ट नमुना नसतो.
अ) हुंडी आणि वचनचिठ्ठी ब) धनादेश क) पृष्ठांकन ड) वरील सर्व
- 9 ----- हे मालाच्या खरेदी -विक्रीच्या व्यवहारातून अस्तित्वात येतात.
अ) परस्पर सहाय्यक विनिमय पत्र ब) विदेशी विनिमय पत्र क) स्वदेशी विनिमय पत्र ड) व्यापार पत्र
- 10 -----हे हुंडीचे प्रकार आहेत.
अ) स्वदेशी विनिमय पत्र ब) विदेशी विनिमय पत्र क) परस्पर सहाय्यक विनिमय पत्र ड) वरील सर्व
- 11 बँकांच्या विलिनीकरणतून बँकिंग क्षेत्र ----- होईल.
अ) दुर्बल ब) मजबूत क) धोकादायक ड) यापैकी नाही
- 12 पत मूल्यांकन ही एक ----- प्रक्रिया आहे.
अ) शास्त्रीय ब) अशास्त्रीय क) वैधानिक ड) भौगोलिक
- 13 बँकांच्या विलिनीकरणातून ----- मध्ये वाढ होते.
अ) अनुत्पादक मालमता ब) सरकारी खर्च क) कार्यक्षमता ड) यापैकी नाही
- 14 ----- हे चलनविषयक धोरणाचे प्रमुख उद्दिष्ट आहे.
अ) किंमत स्थैर्य ब) विनिमय दर स्थैर्य क) आर्थिक वृद्धी ड) वरील सर्व
- 15 रिझर्व बँकेचे राष्ट्रीयकरण ----- मध्ये करण्यात आले.
अ) 1935 ब) 1949 क) 1966 ड) 1931

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 सार्वजनिक बँका
- 2 खाजगी बँका
- 3 बँकेत खाते उघण्याची कार्यपध्दती
- 4 हुंडी आणि वचनचिठ्ठीमधील फरक

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 बँक खात्याच्या विविध प्रकारचे वर्णन करा.
- 2 चलनक्षम दस्तऐवजांच्या मुख्य वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.
- 3 बँक विलिनीकरणाचे फायदे सांगा.
- 4 बँक विलिनीकरणाचे तोटे स्पष्ट करा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 वचनचिठ्ठी म्हणजे काय? वचनचिठ्ठीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- 2 भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या कार्याची चर्चा करा.

*****

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: March/April-2023

Economics (Optional) Paper-IV

ECOO4: Money and Banking

Day and Date: Monday, 22/05/2023

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 सुरक्षिततेच्या दृष्टीने बँकेने ----- व्यक्तींना कर्ज द्यावे.

अ) अनेक ब) एकाच क) काही ड) शून्य

Option 1

2 भांडवल उभारणीसाठी बँकेने निश्चित केलेली महत्तम मर्यादा म्हणजे ----- होय.

अ) वसूल भांडवल ब) अधिकृत भांडवल क) खपलेले भांडवल ड) राखीव भांडवल

Option 2

3 बँकेच्या पतनिर्मितीचा उद्देश ----- असतो.

अ) रोखता ब) लाभता क) सुरक्षितता ड) नफा

Option 4

4 अधिकर्ष सवलत ----- खात्यावर मिळते.

अ) सर्व बँक खाते ब) बचत खाते क) चालू ठेव खाते ड) आवर्ती ठेव खाते

Option 3

5 ----- हे व्यापारी बँकेचे कार्य आहे.

अ) ठेवी स्वीकारणे ब) कर्ज देणे क) पतचलन नियंत्रण करणे ड) अ आणि ब

Option 4

6 चलनक्षम दस्तऐवजाचे -----प्रकार आहेत.

अ) धनादेश व विपत्र क) वचनचिठ्ठी ड) वरील सर्व

Option 4

7 वचनचिठ्ठी म्हणजे -----हमीपत्र असते.

अ) विना अट ब) अटीसह क) विशिष्ट अटीसह ड) बँकेचे

Option 1

8 ----- दस्त ऐवजाला विशिष्ट नमुना नसतो.

अ) हुंडी आणि वचनचिठ्ठी ब) धनादेश क) पृष्ठांकन ड) वरील सर्व

Option 1

9 ----- हे मालाच्या खरेदी -विक्रीच्या व्यवहारातून अस्तित्वात येतात.

अ) परस्पर सहाय्यक विनिमय पत्र ब) विदेशी विनिमय पत्र क) स्वदेशी विनिमय पत्र ड) व्यापार पत्र

Option 4

10 -----हे हुंडीचे प्रकार आहेत.

अ) स्वदेशी विनिमय पत्र ब) विदेशी विनिमय पत्र क) परस्पर सहाय्यक विनिमय पत्र ड) वरील सर्व

Option 4

11 बँकांच्या विलिनीकरणतून बँकिंग क्षेत्र ----- होईल.

अ) दुर्बल ब) मजबूत क) धोकादायक ड) यापैकी नाही

Option 2

12 पत मूल्यांकन ही एक ----- प्रक्रिया आहे.

अ) शास्त्रीय ब) अशास्त्रीय क) वैधानिक ड) भौगोलिक

Option 3

13 बँकांच्या विलिनीकरणातून ----- मध्ये वाढ होते.

अ) अनुत्पादक मालमता ब) सरकारी खर्च क) कार्यक्षमता ड) यापैकी नाही

Option 3

14 ----- हे चलनविषयक धोरणाचे प्रमुख उद्दिष्ट आहे.

अ) किंमत स्थैर्य ब) विनिमय दर स्थैर्य क) आर्थिक वृद्धी ड) वरील सर्व

Option 4

15 रिझर्व बँकेचे राष्ट्रीयकरण ----- मध्ये करण्यात आले.

अ) 1935 ब) 1949 क) 1966 ड) 1931

Option 2

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 सार्वजनिक बँका

Ans:

2 खाजगी बँका

Ans:

3 बँकेत खाते उघण्याची कार्यपध्दती

Ans:

4 हुंडी आणि वचनचिठ्ठीमधील फरक

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 बँक खात्याच्या विविध प्रकारचे वर्णन करा.

Ans:

2 चलनक्षम दस्तऐवजांच्या मुख्य वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.

Ans:

3 बँक विलीनीकरणाचे फायदे सांगा.

Ans:

4 बँक विलीनीकरणाचे तोटे स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 वचनचिठ्ठी म्हणजे काय? वचनचिठ्ठीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

Ans:

2 भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या कार्याची चर्चा करा.

Ans:

*****